

**Bir Avrupa Tediye Birliği Kurulması hakkındaki 19 Eylül 1950 tarihli Anlaşmayı tadil eden 3 sayılı Ek Protokolün onanmasına dair Kanun**

(Resm Gazete ile iln : 22 . VII . 1953 - Sayı : 8464)

**No.**  
**6164**

**Kabul tarihi**  
**15 . VII . 1953**

**MADDE 1.** — Avrupa Tediye Birliğinin 30 Haziran 1952 tarihinden sonra devamını mümkün kılmak maksadiyle, 5824 sayılı Kanunla onanmış olup 5971 sayılı Kanunla onanan 2 sayılı Ek Protokolle muaddel Avrupa Tediye Birliği Anlaşmasının bâzı hükümlerini tadil etmek için 11 Temmuz 1952 tarihinde Paris'te imzalanmış bulunan «Bir Avrupa Tediye Birliği Kurulması hakkındaki 19 Eylül 1950 tarihli Anlaşmayı tadil eden 3 sayılı Ek Protokol» onanmıştır.

**MADDE 2.** — Bu kanun neşri tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 3.** — Bu kanunu İera Vekilleri Heyeti yürütür.

17 Temmuz 1953

**BİR AVRUPA TEDİYE BİRLİĞİ KURULMASI HAKKINDAKİ 19 EYLÜL 1950 TARİHLİ ANLAŐMAYI TADİL EDEN 3 SAYILI EK PROTOKOL**

Federal Almanya Cumhuriyeti, Avusturya Cumhuriyeti, Belçika Kırallığı, Danimarka Kırallığı, Fransa Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı, İrlnda Cumhuriyeti, İzlnda Cumhuriyeti, İtalya Cumhuriyeti, Lüksenburg Büyük Dukalığı, Norveç Kırallığı, Holnda Kırallığı, Portekiz Cumhuriyeti, Büyük Britanya ve Kuzey İrlnda Birleşik Kırallığı, İsveğ, İsviçre Konfederasyonu ve Türkiye Cumhuriyeti hükümetleriyle Serbest Triyeste lkesi İngiliz - Amerikan Bölgesi Komutanı,

19 Eylül 1950 tarihinde «Bir Avrupa Tediye Birliği kurulması hakkındaki Anlaşma» nın (aşağıda «Anlaşma» diye anılacaktır.) ve bu Anlaşmaya ek olarak aynı günde imzalanan ve birinci fıkrasında Anlaşmanın tesirlerini 1 Temmuz 1950 den itibaren yürürlüğe koyan Anlaşmanın Geçici Tatbik Protokolünün, ve 4 Ağustos 1951 tarihinde imzalanan ve Anlaşmayı tadil eden 2 sayılı ek protokolün mmzileri olarak,

Anlaşmada bâzı tadiller derpiş eden 3 sayılı ek protokolün imzalanması hususunda mutabık kaldıklarından,

Sözü geçen ek protokolün hükümlerini derhal yürürlüğe koymayı arzu ettiklerinden;

Avrupa İktisadi İş Birliği Teşkilâtı Konseyinin işbu Ek Protokolün metnini tasvip ve Teşkilât yeleri tarafından imzalanmasını tavsiye eden 30 Haziran 1952 tarihli tavsiyesini nazarı itibara alarak;

Aşağıdaki hususları kararlaştırmışlardır :

**Madde — 1.**

Anlaşmanın 8 nci maddesinin (b) fıkrası aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir :

«b) İşbu maddenin hükümleri, bir kd Tarafın diğer kd Taraflar emrine, aşağıdaki 11 ve 13 ne maddeler mucibince tesviye edilebilecek meblğlarla müterakim hesap fazlalığı arasın-

daki farka muadil bir meblâğı yekûn itibariyle tecavüz edecek miktarda kendi parasiyle meblâğlar tahsis etmeye icbar eylemeyi mutazammın değildir.»

#### Madde — 2.

Anlaşmanın 9 ncu maddesinin (c) ve (d) fıkraları aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir :

«c) Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti tarafından bir Âkîd Tarafa tahsis edilebilecek hususi menabî, bu maddenin (a) fıkrasında anlaşılan mânada mevcut menabi olarak telâkki edilecektir; ancak, bu hususi menabi, şu şartlarla kabili istimal olacaktır :

1. Alâkalı Âkîd Tarafın ayrıca talebine lüzum kalmaksızın;

2. Amerika Birleşik Devletleri Hükümetinin Teşkilâtla mutabık kalarak tesbit edeceği şartlar dâhilinde;

3. Bir hesap devresinde Âkîd Taraflardan birisine tahsis edilen meblâğ bir evvelki hesap devresinde 7 nci madde hükümleri anlamında o Âkîd Taraf lehine tahassul etmiş bir hesap fazlası telâkki olunur; ve

4. Teşkilât Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti ile mutabık kalarak aksine bir karar alınmadığı takdirde, yalnız aşağıdaki 14 ncü maddenin (b) fıkrası anlamında Birlik emrine verilmiş bulunan altın karşılığı mebalîğ nispetinde.

d) İşbu maddenin (c) fıkrasında derpiş edilen ve tahsis edilmiş olduğu yıl zarfındaki hesap devrelerine aît ameliyelerde mezkûr fıkraya uygun olarak istimal edilmeyen hususi menabîin her hangi bir kısmı, aşağıdaki 14 ncü maddenin (b) fıkrası anlamında altın karşılığı mebalîğ Birliğin emrine tahsis edildiği nispette, ilgili Âkîd Tarafın aynı yılın en son hesap devresi içinde sâfi bir hesap fazlası telâkki edilir.»

#### Madde — 3.

Anlaşmanın 15 nci maddesi aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir :

#### « Madde — 15.

#### Hususi Yardım

a) Bir Âkîd Taraf, yukardaki 11 nci veya 13 ncü maddeler gereğince hesap açığının tesviyesi için yapmakla mükellef olduğu altın tediyyatını yapamayacak durumda olursa, Teşkilât, mezkûr Âkîd Tarafa talep edildiği takdirde, bu Âkîd Taraf emrine işbu Anlaşmadan doğan vecibelerini îfa edebilmesi için icabında bâzı şartlar altında, lüzumlu miktarda dolâr tahsis edilmesini Amerika Birleşik Devletleri Hükümetine tavsiye edebilir. İşbu fıkra hükümlerine uygun olarak bir Âkîd Tarafa yapılan talep yukardaki 11 nci veya 13 ncü maddelerden doğan vecibelerinin ifasını durdurmaz.

b) Teşkilât, istisnai hallerde ve bir Âkîd Tarafın talebi üzerine, mezkûr Âkîd Tarafın hesap açığının tesviyesi için yukardaki 11 nci madde mucibince yapılması gerekli altın ödemelerinin Teşkilât tarafından tesbit edilecek şartlar dâhilinde ve tâyin olunacak tarihe kadar, tamamen veya kısmen tehiri hususunda karar verebilir. İşbu fıkranın hükümlerinden faydalanan Âkîd Taraflar ödenmesi tehiri olunan meblâğlar üzerinden, yukardaki 11 nci maddeye uygun olarak, Birlik tarafından açılmış krediler bahis mevzuu imiş gibi, faiz ödiyeceklerdir.»

#### Madde — 4.

Anlaşmanın 19 ncü maddesinin (b) fıkrasının 1 nci cümlesi aşağıdaki şekilde tâdil edilmiştir :

«İşbu maddenin (c) ve (d) fıkralarıyla 35 ve mükerrer 35 nci maddelerin hükümleri mahfuz kalmak şartıyla Konseyin işbu Anlaşma gereğince alacağı kararlar, kararın ittihazında hazır bu-

lunmayan veya müstenkif kalan Âkîd Taraflar hariç, diğer bütün Âkîd Tarafların karşılıklı mutabakatı ile alınır.»

**Madde — 5.**

Anlaşmanın 23 nci maddesinin (c) fıkrasının 3 ncu bendi aşağıdaki şekilde tâdil edilmiştir .

«İşbu Anlaşma gereğince yapılan altın ve döviz tediye ve transferlerinden ve fonu teşkil eden mevcudatın yatırımından mütehasıl masraflar ile mümasil diğer bütün masraflar ve Teşkilât bu yolda karar verdiği takdirde, 21 ve 25 nci maddelere uygun olarak yapılan masraflar.»

**Madde — 6.**

Anlaşmanın 23 ncu maddesinden sonra metni aşağıda münderiç yeni bir mükerrer 23 ncu madde ilâve olunmuştur :

**«Madde -- 23 (Mükerrer)**

**Geçici yardımlar**

a) Ameliyelerin icrası, fonun kabili tahvil mevcudatının 100 milyon hesap vahidine muadil bir meblâğın dununa düşmesini intaç ettiği nispette, Âkîd Taraflar, mezkûr ameliyelerin icrasını mütaakıp, birliğe altın veya Birleşik Devletler dolârı tediyelerinde bulunurlar.

b) İşbu maddede derpiş olunan tediyeler, mezkûr ameliyelerin kıymet tarihinde, mütaakıp ameliyelerin kıymet tarihine kadar açılmış bir kredi şeklinde yapılır ve mezkûr tarihte Birlikçe yapılması gereken diğer ödemelere tercihan itfa olunurlar.

c) İşbu maddede derpiş olunan tediyeler, ceman 100 milyonluk hesap vâhidine muadil bir meblâğı ve her Âkîd Taraf için, bu meblâğın 1 Temmuz 1952 tarihindeki kotası ile Âkîd Tarafların aynı tarihteki kotaları yekûnu arasındaki nispete müsavi bir kısmına tekabül eden bir yardımcı hiçbir zaman tecavüz edemez.

d) İşbu maddede derpiş olunan tediyeler :

1. İcrasını mütaakıp işbu tediyelerin yapıldığı ameliyelerde bir müterakim hesap fazlalığı bulunan Âkîd Taraflarca, kotaları miktarı ile mütenasip olarak, ve

2. Yukardaki 1 nci bentte derpiş olunan tediyelerin gayrikâfi olduğu nispette, diğer Âkîd Taraflarca, kendi kotaları tutarı ile mütenasip olarak, yapılır.

e) Birlik, işbu maddede derpiş edilen tediylere yapacak olan Âkîd Taraflara ödenen meblâğlar üzerinden, teşkilâtça tesbit edilen had dâhilinde yukardaki 23 ncu maddenin (d) fıkrasında derpiş olunan şartlar tahtında, faiz tediye edecektir.

f) İşbu madde anlamında fonun kabili tahvil mevcudatı, altın, Amerika Birleşik Devletleri dolârı ve Âkîd Taraflardan gayri memleketlerin fonda mevcut kabili tahvil paralarıdır.

g) İşbu maddede derpiş edilen tediyeler, ne Anlaşmanın kendisi için hitam bulduğu bir Âkîd Taraf bakımından aşağıdaki 34 ncu maddede derpiş edilen ameliyelerin icrasından sonra ve ne de aşağıdaki 36 ncu maddede derpiş edilen ameliyelerin icrasını mütaakıp yapılamıyacaktır.»

**Madde — 7.**

Anlaşmanın 27 nci maddesi aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir :

**«Madde — 27.**

**Paritenin tadili**

Hesap vahidi ile bir Âkîd Tarafın iki taraflı fazlalık veya açıklarının hesaplanması için gerekli malûmatı ajana bildirdiği para arasındaki parite, bir hesap devresi içinde tâdil edildiği takdirde,

mezkûr iki taraflı fazlalık veya açıklar, paritenin tâdiline tekaddüm eden veya onu takibeden devre için, bu devrelerin her birinde mer'î olan parite üzerinden ayrı ayrı hesaplanır. 11 nci maddenin (b) fıkrası bakımından, yukardaki 12 nci madde gereğince kullanılan kredi meblâğları, hesap vâhidi olarak, kredinin kullanıldığı hesap devresi esnasında mer'î parite üzerinden hesaplanır.»

#### Madde — 8.

Anlaşmanın 30 ncu maddesinin (a) fıkrası aşağıdaki şekilde tâdil edilmiştir :

« a ) Yukardaki 11 nci madde, mükerrer 23 ncu madde ve 26 nci maddenin (a) fıkrası, teşkilât kararıyla tâdil edilebilir.»

#### Madde — 9.

Anlaşmaya, 35 nci maddeden sonra metni aşağıda münderiç yeni bir mükerrer 35 nci madde ilâve edilmiştir :

#### «Madde — 35. (Mükerrer)

##### 11 nci maddenin yeni temdidi

a) Teşkilât, Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti ile istişare ederek, yukardaki 11 nci maddenin 1 Temmuz 1953 tarihinden itibaren hangi şartlar dâhilinde temdit edilebileceğini kararlaştırmak maksadiyle, en geç 31 Mart 1953 tarihinde işbu anlaşmanın tatbikatını umumi bir incelemeye tâbi tutacaktır.

b) İşbu anlaşma, işbu maddenin (a) fıkrasında derpiş edilen teşkilât kararına iştirak etmiyen her Âkîd Taraf için, 30 Haziran 1953 tarihinde hitam bulacak ve yukardaki 34 ncu maddenin (e) fıkrası mezkûr Âkîd Tarafa tatbik edilecektir.

c) Aşağıdaki 36 nci maddenin (b) fıkrası hükümleri mahfuz kalmak şartıyla, diğer Âkîd Taraflar 11 nci maddeyi, kararlaştıracakları şartlar dâhilinde, kendi aralarında, yürürlükte bırakacaklardır.»

#### Madde — 10.

İşbu anlaşmanın B ekinin 1 nci fıkrası, aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir :

«1. İşbu anlaşmanın 34, 35 veya mükerrer 35 nci maddeleri gereğince, işbu anlaşmanın bir Âkîd taraf hakkında sona ermesi halinde; teşkilâtın, Amerika Birleşik Devletleri Hükümetiyle mutabık kalarak, işbu anlaşmanın 13 ncu maddesi gereğince hususi hallerde verilen krediler hakkında alabileceği kararlar mahfuz kalmak şartıyla, mezkûr Âkîd Tarafın hak ve vecibeleri aşağıdaki hükümler dairesinde tesbit olunur.»

#### Madde — 11.

Anlaşmanın B ekinin 4 ncu fıkrasının (a) bendi, aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir :

«a) Bahis mevzuu Âkîd Taraf, vaziyete göre, diğer Âkîd Tarafların her birine veya her birinden, Birliğe verdiği veya Birlikten aldığı sâfi ikrazat tutarının bu sonuncunun kotası ile diğer bilûmum Âkîd Taraflar kotalarının; mecmuu arasındaki nispete müsavi kısmına muadil bir ikraz alır veya verir.»

#### Madde — 12.

İşbu Anlaşmanın B Ekinin 8 nci fıkrası aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir :

«8. İşbu Anlaşmanın, mezkûr Anlaşmanın 36 nci maddesi gereğince sona ermesi esnasında, Birlik, Teşkilâtın, Amerika Birleşik Devletleri Hükümetiyle mutabık kalarak, işbu Anlaşmanın

13 ncü maddesi gereğince hususi hallerde verilen krediler hakkında alabileceği kararlar mahfuz kalmak şartıyla, aşağıdaki hükümler dairesinde tasfiye edilir.»

Madde — 13.

Anlaşmanın B Ekinin 12 nci fıkrası aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir:

«12 Fonun kabili tahvil mevcudatı, işbu Anlaşmanın 11 nci ve 13 ncü maddeleri gereğince Birliğe ikrazatta bulunmuş olan Âkîd Taraflara, yaptıkları bu ikrazatın sâfi tutarlarıyla mütenasip ödemeler yapılmasında kullanılır. Bununla beraber, kabili tahvil mevcudat tutarı, işbu Anlaşmanın 23 ncü maddesinin (b) fıkrasının 1 nci bendine tevlikan Birlik emrine tahsis edilmiş olan ve hibe olarak verilmiş olan alacaklı başlangıç bakiyeleri yekûnu ile borçlu başlangıç bakiyeleri yekûnu arasındaki fark miktarınca tenzil edilmiş bulunan meblâğlar mecmuunu tecavüz etmediği nispette, bu mevcudat, işbu fıkra gereğince, ancak Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti tasfiyeye itiraz etmediği takdirde, kullanılabilir. »

Madde — 14.

1. İşbu Ek Protokolün 1 ilâ 13 ncü maddeleri, Anlaşmanın ayrılmaz parçasını teşkil ederler.
2. İşbu Ek Protokol tasdik edilecek ve Anlaşma ile aynı tarihte veya işbu Ek Protokol mezkûr tarihe kadar bütün mümzilerce tasdik edilmediği takdirde, tasdik belgelerinin bütün mümzilerce tevdiini mütaakıp yürürlüğe girecektir.
3. İşbu Ek Protokol, Anlaşmanın sona ermesine kadar yürürlükte kalacaktır; Anlaşmanın 34, mükerrer 35 ve 36 ncü maddeleri hükümleri, işbu Ek Protokole, Anlaşmaya uygulandıkları şartlarla tatbik olunurlar.

Madde — 15.

Yukardaki 14 ncü maddenin 2 nci fıkrası hükümlerine rağmen, işbu Ek Protokolü imzalayan Taraflar, 1952 Haziran ayına ait ameliyeler hariç, 1 Temmuz 1952 tarihinden itibaren mer'i olmak üzere işbu Protokol hükümlerini tatbik edeceklerdir.

Bu hususları tasdik zmnında, aşağıda imzası olan ve gerekli şekilde salâhiyetli kılınan temsilciler, işbu Ek Protokolü imzalamışlardır

Her iki metin de aynı derecede muteber olmak üzere, Fransızca ve İngilizce olarak bir tek nüsha halinde, 11 Temmuz 1952 tarihinde Paris'te tanzim edilmiştir. Bu nüsha, Avrupa İktisadi İş Birliği Teşkilâtı Genel Sekreterliğine tevdi olunacak ve Genel Sekreter mezkûr nüshanın musaddak bir suretini işbu Ek Protokolün bütün mümzilerine gönderecektir

<i>Riyaseti Cumhura yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	16 . VII . 1953 ve 1/543
<i>Bu kanunun ilânının Başvekâlete bildirildiğine dair Riyaseti Cumhurdan gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	17 . VII . 1953 ve 4/359
<i>Bu kanunun görüşmelerini gösteren tutanakların cilt ve sayfa numaraları</i>	:	20 2
	:	24 544,680,681,682,687,763:766

[Birleşim : 109 — 261 sıra sayılı Basmayazı 109 ncü Birleşim Tutanağına bağlıdır.]